

Către: Anca DRAGU

Guvernatoarea Băncii Naționale a Moldovei

Nr. 147 din 22.10.2026

Ref.: Comentarii și propuneri la proiectul HCE al Băncii Naționale a Moldovei cu privire la aprobarea unor recomandări în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului.

Stimată doamnă Dragu,

Vă salutăm din numele Camerei de Comerț Americane din Moldova (în continuare „AmCham Moldova”).

AmCham Moldova salută inițiativa Băncii Naționale a Moldovei de a supune consultării publice proiectul Hotărârii Comitetului executiv cu privire la aprobarea unor recomandări în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, recunoscând importanța consolidării cadrului de reglementare și a promovării unei abordări bazate pe risc în acest domeniu, în concordanță cu standardele Grupului de Acțiune Financiară Internațională (FATF-GAFI) și cu acquis-ul Uniunii Europene.

În urma examinării proiectului, AmCham Moldova formulează o serie de comentarii și propuneri de ajustare, având drept scop clarificarea anumitor prevederi, evitarea unor interpretări neuniforme asigurarea unui echilibru adecvat între obiectivele de conformitate și sarcinile operaționale, tehnologice și administrative impuse entităților vizate.

Totodată, deși proiectul definește Recomandările drept îndrumări metodologice, unele prevederi sunt formulate în termeni imperative. Considerăm important ca recomandările să distingă în mod clar între obligațiile care decurg din cadrul normativ aplicabil și măsurile cu caracter orientativ, precum și să asigure că nivelul de detaliere și complexitatea cerințelor sunt justificate de riscurile efectiv identificate. În practica de supraveghere europeană, documentele interpretative ale autorităților (de exemplu, Ghidurile Autorității Bancare Europene (EBA) sau Îndrumările de interpretare și aplicare a Legii privind spălarea banilor – AuA (Auslegungs- und Anwendungshinweise) emise de BaFin în Germania), disting între cerințele care decurg din lege și modalitățile de implementare a acestora, lăsând entităților raportoare marja de apreciere necesară pentru calibrarea metodologiilor propria, în limitele cerințelor legale.

În acest sens, propunem completarea părții generale a Recomandărilor (fiecărei Anexe la Hotărâre) cu următoarea prevedere:

„Prezentele Recomandări oferă îndrumări privind aplicarea cerințelor în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, iar metodele, modelele, formulele de calcul, indicatorii, ponderile, pragurile valorice, exemplele și chestionarele prezentate au caracter orientativ, cu excepția cazurilor în care aplicarea acestora este prevăzută expres de legislația și actele normative aplicabile.

Entitățile pot utiliza metodologii, modele de scorare și instrumente proprii, ținând cont de natura, dimensiunea și complexitatea activității desfășurate, precum și de riscurile identificate, cu condiția respectării cerințelor legale și a demonstrării caracterului adecvat și eficient al măsurilor implementate. Aplicarea unor metode sau soluții diferite de cele prevăzute în Recomandări nu constituie, prin ea însăși, o neconformitate sau o deficiență a sistemului de control intern, dacă entitatea poate demonstra respectarea cerințelor cadrului normativ.

Pragurile valorice exprimate în lei moldovenești utilizate în prezentele Recomandări au caracter ilustrativ și nu constituie praguri obligatorii de monitorizare sau de raportare.”

I. Cu referire la Recomandările cu privire la implementarea abordării bazate pe risc în scopul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (Anexa nr. 1)

1. Raportarea proporționalității la risc. Potrivit pct. 6, entitățile raportoare adoptă măsuri adecvate și proporționale cu natura, complexitatea și dimensiunea activității desfășurate, în scopul identificării și evaluării riscurilor de spălare a banilor și de finanțare a terorismului la care sunt expuse. Considerăm că proporționalitatea trebuie raportată și la *natura și nivelul riscului identificat*, nu doar la dimensiunea entității.

2. Alinierea terminologică și delimitarea atribuțiilor de guvernare (pct. 8 și Anexa nr. 2 la Anexa nr. 1).

La pct. 8 se menționează că Raportul de evaluare este aprobat de *„persoana cu funcție de conducere de rang superior desemnată responsabilă de asigurarea conformității...”*. Această formulare preia terminologia Legii nr. 308/2017. Având în vedere modificările în curs ale cadrului legal, inclusiv privind organizarea funcției de conformitate, propunem utilizarea unei formulări neutre, de tipul *„aprobat de persoana sau organul desemnat potrivit legislației în vigoare”*, care să rămână aplicabilă și după eventualele modificări legislative, fără a necesita revizuirea Recomandărilor.

Totodată, în linie cu standardele europene de guvernare internă (*Ghidul EBA privind politicile și procedurile referitoare la managementul conformității și rolul ofițerului de conformitate AML/CFT – EBA/GL/2022/05*), propunem clarificarea faptului că organul de conducere aprobă metodologia, cadrul general și toleranța la risc, în timp ce calibrarea tehnică a parametrilor și gestionarea operațională a alertelor revin funcției de conformitate, responsabilitatea generală a organului de conducere pentru cadrul de conformitate rămânând neafectată.

3. Clarificarea conceptului de monitorizare continuă. Potrivit pct. 10 lit. d), implementarea abordării bazate pe risc cuprinde cel puțin monitorizarea continuă a tranzacțiilor și activităților clienților, cu ajustarea frecvenței și intensității monitorizării în funcție de nivelul de risc atribuit clienților, entității și/sau riscurile emergente. Găsim oportună clarificarea faptului că gradul de automatizare, frecvența și intensitatea monitorizării se stabilesc proporțional cu riscul și că *monitorizarea continuă nu presupune în mod obligatoriu monitorizare tehnică în timp real (real-time)*. Această abordare corespunde practicii europene, în care frecvența și intensitatea monitorizării sunt calibrate pe categorii de risc, iar monitorizarea comportamentală se realizează, de regulă, post-tranzacție.

4. Relevanța surselor externe de informații (pct. 11 lit. i). La pct. 11 lit. i) propunem completarea cu textul *„în măsura în care aceste informații sunt credibile, verificabile și relevante pentru evaluarea riscului”*.

5. Plățile primite de la terți în activitatea de creditare (pct. 17 lit. k). Cu referire la pct. 17 lit. k) (*„plăți primite de la terți necunoscuți sau neasociați”*), menționăm că în activitatea de creditare și leasing există situații curente în care plata este efectuată de o altă persoană în baza unor raporturi juridice legitime (achitarea ratelor de către membri ai familiei, fidejutori, garanți, companii din același grup sau plăți prin subrogație). Respectiv, situația descrisă la lit. k) urmează a fi considerată factor de risc doar atunci când *plata de la terț nu are o justificare economică sau juridică aparentă ori nu corespunde profilului și scopului relației de afaceri*.

6. Evaluarea canalelor digitale și a relațiilor la distanță (pct. 21 lit. a și c, precum și Anexa nr. 3 la Anexa nr. 1, pct. 4).

- Aferent pct. 21 lit. a) și c), subliniem că o relație la distanță sau utilizarea mijloacelor electronice (*e-banking*) nu reprezintă în sine, în mod automat, un risc sporit. În Anexa nr. 3 (tabelul cantitativ, pct. 4), *„Clienții care beneficiază de servicii electronice sau e-banking și efectuează permanent operațiuni prin intermediul acestora”* sunt încadrați automat în coloana **„Risc sporit”**, în timp ce clienții care nu folosesc servicii electronice sunt încadrați la **„Risc scăzut”**.

- Conform *Ghidului EBA privind factorii de risc (EBA/GL/2021/02)* interacțiunea la distanță nu mai este calificată automat drept situație de risc ridicat dacă entitatea utilizează mijloace de identificare electronică cu nivel de asigurare substanțial/ridicat sau măsuri tehnologice adecvate de atenuare a riscului. Penalizarea în matricea de risc a băncilor care au un grad înalt de digitalizare a clientelei descurajează plățile fără numerar și contravine obiectivelor de digitalizare a plăților promovate de Banca Națională a Moldovei, inclusiv prin sistemul de plăți instant MIA. Solicităm reformularea pct. 21 și eliminarea încadrării automate la **„Risc sporit”** din Anexa nr. 3 pct. 4.

7. Proporționalitatea sistemelor informatice (pct. 30 lit. f). La pct. 30 lit. f), cerința privind *„sisteme informatice specializate destinate monitorizării continue”* trebuie raportată la profilul entității. Pentru organizațiile de creditare nebancară (OCN) sau alți prestatori cu activitate și profil de risc diferit de cel al unei bănci, nivelul de automatizare trebuie să fie proporțional cu riscurile, volumele și complexitatea operațiunilor. Propunem precizarea

faptului că utilizarea sistemelor informatice specializate și gradul de automatizare se stabilesc proporțional cu natura, dimensiunea, complexitatea și profilul de risc al entității, cu condiția asigurării unei monitorizări eficiente.

8. Corectarea erorilor matematice din metodologia de calcul a riscului rezidual (pct. 35).

a) Calcularea riscului rezidual prin media aritmetică a scorului riscului inerent și a scorului aferent calității controalelor nu reflectă efectul real al măsurilor de control și generează distorsiuni matematice pe scala 1–4 propusă la pct. 26 și 29 (unde la Risc Inerent 1 = Scăzut și 4 = Ridicat, iar la Calitatea Controalelor 1 = Foarte bună și 4 = Slabă): **La Pasul 1 (pct. 35 lit. a):** Se prevede că, dacă scorul calității controalelor este mai mare decât scorul riscului inerent, riscul rezidual este egal cu riscul inerent. Astfel, dacă o entitate are un Risc Inerent scăzut (scor 1), dar o Calitate a Controalelor slabă (scor 4, deci mai mare decât 1), conform formulei, riscul rezidual rămâne 1 (Scăzut), ignorând complet deficiențele majore de control.

b) **La Pasul 2 (pct. 35 lit. b):** Se prevede că, dacă scorul controalelor este mai mic sau egal cu scorul riscului inerent, riscul rezidual este media aritmetică a celor două. Astfel, dacă entitate are un Risc Inerent ridicat (scor 4) și implementează controale de calitate maximă (scor 1 – Calitate foarte bună), media aritmetică va fi $(4 + 1) / 2 = 2,5$. Conform încadrării de la Pasul 3 (unde un scor mai mare sau egal cu 2,5 și mai mic de 3,25 reprezintă „Risc substanțial”), o entitate cu risc inerent maxim nu poate coborî sub nivelul „Risc substanțial”, oricât de performante ar fi controalele sale. Mai general, întrucât riscul rezidual minim posibil este $(\text{scorul riscului inerent} + 1) / 2$, o entitate cu risc inerent substanțial sau ridicat ($\text{scor} \geq 2,5$) nu poate obține niciodată un risc rezidual scăzut, indiferent de eficacitatea controalelor aplicate. Solicităm revizuirea formulei matematice de la pct. 35, de exemplu prin înlocuirea acesteia cu o matrice explicită „risc inerent $\times$ calitatea controalelor”, și menținerea acesteia exclusiv cu titlu de exemplu orientativ, fără caracter obligatoriu.

9. Clarificarea rolului tabelelor din Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 (Puncte de referință).

Indicatorii detaiați în aceste două anexe corespund seturilor de date statistice utilizate la nivel european de autoritățile de supraveghere pentru evaluarea profilului de risc al entităților supravegheate (conform *Ghidului EBA privind supravegherea bazată pe risc – EBA/GL/2021/16* și chestionarelor anuale de tip QLB utilizate de ACPR în Franța).

În cadrul Anexei nr. 2 (Tabelul *Controale PCSBFT*, subcategoria 3. *Monitorizarea tranzacțiilor și 5. Sanctiuni financiare specifice*), apar indicatori precum „Numărul de alerte neanalizate la sfârșitul anului calendaristic” și „Numărul mediu de ore dintre publicarea Sanctiunilor financiare țintite (TFS) și implementarea acestor modificări în instrumentele de screening”.

În practica ACPR (Franța), eficiența sistemului de monitorizare este evaluată prin relevanța scenariilor și rata de conversie a alertelor în raportări de suspiciune, nu prin penalizarea mecanică a stocului de alerte aflate în analiză la data de 31 decembrie. De asemenea, timpul de actualizare a listelor de sancțiuni depinde de distribuirea fluxurilor de date (API/XML) de către furnizorii globali de baze de date (ex: LSEG World-Check, Dow Jones).

Propunem precizarea faptului că acești indicatori constituie repere cantitative de raportare și analiză în dinamică, că timpul de implementare a listelor TFS se calculează de la publicarea oficială a desemnării, iar latența documentată a fluxurilor de date furnizate de furnizorii consacrați este luată în considerare la interpretarea indicatorului, și că existența unui stoc operațional de alerte în curs de examinare la finele anului nu constituie, în sine, un indicator de „calitate slabă a controalelor”. Solicităm, de asemenea, confirmarea faptului că indicatorii din Anexele nr. 1 și nr. 2 nu instituie obligații noi de raportare către Banca Națională a Moldovei și că datele pe care entitățile nu le colectează în prezent nu sunt așteptate de la data aprobării Recomandărilor.

Totodată, propunem ca Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor să publice lista națională a persoanelor, grupurilor și entităților desemnate, precum și actualizările acestora, într-un format structurat, citibil automat (XML/API), însoțit de notificări automate. Această măsură ar reduce substanțial timpul de implementare a modificărilor la nivelul întregului sector.

10. Corectarea erorilor materiale și conceptuale din Tabelul cantitativ (Anexa nr. 3 la Anexa 1).

a) **La pct. 8:** „Entitatea are relații corespondente cu instituții nerezidente” este încadrată automat la „Risc sporit”. Conform legislației europene relațiile de corespondent cu instituții din Spațiul Economic European (SEE) sau jurisdicții echivalente nu sunt considerate automat cu risc sporit. În plus, nicio bancă din Republica Moldova nu poate efectua plăți externe în EUR sau USD fără conturi corespondente la bănci nerezidente.

b) **La pct. 10 și 11:** Raportarea unui număr și volum mare de tranzacții suspecte către SPCSB este încadrată la „Risc sporit”. Un volum ridicat de raportări (STR) la o bancă sistemică reflectă eficacitatea detecției și dimensiunea bazei de clienți, nu o deficiență a băncii. Încadrarea propusă riscă să descurajeze raportarea. Propunem reformularea acestor indicatori în termeni neutri și tratarea lor ca element al expunerii (risc inherent), nu ca indicator al calității controalelor.

c) **La pct. 13:** Aplicarea tuturor măsurilor de precauție sporită este încadrată la „Risc sporit”, deși aplicarea măsurilor sporite reprezintă o măsură de control și atenuare a riscului.

d) **La pct. 16:** logica de încadrare este inversată. Programul de instruire care nu include membrii organului de conducere este încadrat la "Risc scăzut", iar programul care include toți membrii organului de conducere este încadrat la "Risc sporit". Propunem corectarea încadrării.

e) În ansamblu, Anexele nr. 3 și nr. 4 la Anexa nr. 1 combină în aceeași matrice factori de risc inherent (clienți, produse, jurisdicții) cu factori care țin de calitatea controalelor (actualizarea politicilor, instruirea, auditul intern), contrar separării introduse prin Etapele 2-4 ale metodologiei. Totodată, scalele de risc diferă între anexe (patru niveluri la pct. 26, alte denumiri ale nivelurilor în Anexa nr. 2, trei niveluri în Anexele nr. 3 și o scală diferită, de patru

niveluri, în Anexa nr. 4). Propunem alinierea Anexelor nr. 3 și nr. 4 la metodologia în cinci etape sau eliminarea acestora, precum și utilizarea unei scale unice de risc în toate anexele.

II. Cu referire la Recomandările cu privire la monitorizarea tranzacțiilor și activităților clienților în vederea prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului (Anexa nr. 2).

1. Delimitarea filtrării în timp real de monitorizarea comportamentală continuă (pct. 11, 12 și 13).

Potrivit pct. 12, sistemul de monitorizare al entității raportoare va permite analiza continuă a tranzacțiilor, iar revizuirile post-tranzacție sunt efectuate în vederea investigării tranzacțiilor realizate în scopul identificării unor tranzacții sau activități neordinare sau suspecte. Totodată, pct. 12 și 13 impun reguli privind „*verificarea clienților și tranzacțiilor în timp real*” (înaintea executării plăților). Salutăm faptul că pct. 12 circumscrie verificarea în timp real identificării persoanelor sancționate sau implicate în activități teroriste. Totuși, pct. 13 lit. c) prevede verificarea în timp real a informației despre emitentul ordinului de plată și beneficiar pentru fiecare plată, ceea ce ridică dificultăți specifice în cazul procesării plăților.

Pentru claritate și aliniere la standardele tehnice europene (precum Regulamentul (UE) 2024/886 și ghidurile EBA), solicităm distincția clară între:

(a) Filtrarea în timp real (ex-ante / pre-tranzacție): care se aplică obligatoriu pentru verificarea listelor de sancțiuni specifice aplicabile și a interdicțiilor exprese; și

(b) Monitorizarea continuă a tranzacțiilor (analiza de tipologii AML): care este un proces permanent pe durata relației de afaceri, realizat **post-tranzacție** (prin rularea scenariilor automatizate în regim *batch* / T+1). Impunerea analizei comportamentale complexe în timp real, înainte de decontarea fiecărei plăți, ar bloca procesarea automată (*Straight-Through Processing – STP*), plățile urgente și plățile instant (MIA), din cauza timpului necesar analizei automate/umane a alertelor fals-pozitive.

2. Relevanța categoriilor de operațiuni în rapoartele de monitorizare (pct. 25): Cu referire la pct. 25, menționăm că nu toate tipurile de operațiuni enumerate sunt relevante pentru toate instituțiile financiare (de exemplu, operațiunile în numerar sau relațiile de corespondență nu sunt aplicabile tuturor prestatorilor nebancari). Găsim necesară clarificarea faptului că rapoartele periodice includ doar categoriile de operațiuni relevante pentru activitatea și profilul de risc al entității.

3. Alinierea programului „Cunoaște-ți angajatul” (KYE) la Codul muncii și legislația privind protecția datelor (Secțiunea a 3-a, pct. 53–56 și Anexa „Semnale de avertisment”, Cap. V): Prevederile pct. 56 subpct. 1) lit. b), e) și f) (care impun colectarea în formularul de angajare a întregului istoric al adreselor de reședință, a salariului de la foștii angajatori, a motivului plecării și a explicațiilor detaliate privind incidente penale dincolo de mențiunile cazierului judiciar), precum și indicatorii de la Cap. V din Anexă (ex: „2) Angajatul duce un stil de viață

extravagant pe care nu și l-ar putea permite având în vedere veniturile sale”, „6) Angajatul refuză să beneficieze de zilele de concediu”) riscă să depășească ceea ce este necesar scopului urmărit, contrar principiului minimizării datelor din Regulamentul (UE) 2016/679 (GDPR) și din Legea nr. 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal, precum și prevederilor Codului muncii.

În statele membre ale UE, verificarea integrității angajaților se bazează pe criterii profesionale și juridice obiective. Instituțiile financiare nu au atribuții de investigație operativă asupra vieții private a salariaților.

În sensul celor evocate, solicităm eliminarea din pct. 56 cel puțin a cerinței de raportare a salariilor anterioare și a istoricului adreselor de reședință, precum și reformularea Cap. V din Anexă, astfel încât indicatorii să fie aplicați exclusiv în cadrul programului intern de gestionare a riscului de fraudă internă, pe baza informațiilor de care angajatorul dispune în mod legal și fără investigarea vieții private a salariaților, fiind completați de instrumente obiective: verificarea cazierului judiciar/certificatului de integritate, declararea conflictelor de interese și a relațiilor cu clienții, și aplicarea politicilor interne de concediu obligatoriu neîntrerupt (*mandatory block leave*) pentru funcțiile expuse riscului operațional.

4. Criteriile de identificare a tranzacțiilor legate între ele (pct. 64 și 65):

La pct. 65 subpct. 2) lit. a), entităților li se cere să identifice tranzacțiile legate luând în considerare situații în care *„clienții sunt membri ai aceleiași familii”, „parteneri de afaceri” sau „acționează în mod concertat”*.

Remarcăm că pct. 65 subpct. 4) prevede deja că aceste situații se iau în considerare *„pe baza informațiilor de care dispune entitatea raportoare”*. Totuși, întrucât instituțiile financiare nu dispun de acces la registre de stare civilă pentru a identifica automat gradele de rudenie între persoane cu nume diferite și nici nu pot cunoaște relațiile informale dintre clienți, pentru evitarea unor interpretări extensive în cadrul controalelor, propunem precizarea expresă că nu există obligația de a obține activ informații din surse externe și că aceste criterii se aplică *„în măsura în care legăturile respective rezultă din informațiile și documentele deținute de entitatea raportoare (același reprezentant/împuternicit, adresă comună, dispozitiv/IP comun)”*.

5. Corelarea cu regimul de certificare profesională (Secțiunea 1, pct. 45–50). Modificările aduse Legii nr. 308 privind consolidarea cadrului instituțional și certificarea în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor introduc certificarea profesională obligatorie a persoanelor responsabile din cadrul entităților raportoare, potrivit unui standard unic. Propunem corelarea prevederilor privind instruirea internă cu acest regim, astfel încât certificarea să fie recunoscută în cadrul programului de instruire și să fie evitate obligațiile duplicate.

III. Cu referire la Recomandările cu privire la stabilirea relațiilor transfrontaliere în contextul legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului.

1. Corectarea distincției dintre „Instituția Corespondentă” și „Instituția Respondentă” (Anexele nr. 1 și nr. 2 la Anexa 3):

Pct. 1, 5 și Anexa nr. 3 în ansamblu. Termenul „instituție corespondentă” este utilizat inconsecvent. La pct. 5, 12, 19–20, 26 și în Anexele nr. 1–2 desemnează instituția străină căreia entitatea îi furnizează servicii, adică, în terminologia art. 2 pct. 22 din Regulamentul (UE) 2024/1624 și a art. 3 pct. 8 din Directiva (UE) 2015/849, instituția *respondentă*. La pct. 14–18 și 27 același text folosește corect noțiunea de „instituție respondentă”. În plus, definiția relației transfrontaliere de la pct. 5 include scopuri specifice conturilor NOSTRO (gestionarea lichidităților, plasamente), ceea ce poate conduce la aplicarea chestionarului și a măsurilor de precauție sporită și în situațiile în care entitatea din Republica Moldova este ea însăși respondent.

Propunem alinierea terminologiei cu distincția expresă între:

(i) relațiile în care entitatea acționează ca **instituție corespondentă** (conturi LORO). Se aplică integral măsurile sporite de precauție asupra respondentului, inclusiv aprobarea conducerii superioare, documentarea responsabilităților părților și măsurile privind conturile accesibile direct și relațiile „nested”;

(ii) relațiile în care entitatea acționează ca **instituție respondentă** (conturi NOSTRO). Se aplică o evaluare bazată pe risc a riscului de SB/FT și de eludare a sancțiunilor asociat corespondentului, preponderent din surse publice (licențiere, calitatea supravegherii, jurisdicție, sancțiuni). Anexele nr. 1–2 la Anexa nr. 3 să se aplice numai ipotezei (i).

2. Recunoașterea Chestionarului Standardizat Wolfsberg – CBDDQ (pct. 20, Anexa nr. 1 și Anexa nr. 2 la Recomandări):

Potrivit pct. 20, Anexei nr. 1 (chestionarul de 73 de întrebări) și Anexei nr. 2 (care solicită, printre altele, biografiile succinte ale membrilor consiliului și executivului, speciamentele de semnături și amprenta ștampilei), se instituie un format național specific de documentare.

În practica bancară internațională și europeană, standardul global pentru evaluarea relațiilor de corespondență este **Chestionarul Grupului Wolfsberg (Wolfsberg Group Correspondent Banking Due Diligence Questionnaire – CBDDQ)**, alături de platforma **SWIFT KYC Registry**. Instituțiile financiare internaționale **nu completează formulare naționale atipice** și nu mai utilizează instrumente precum „amprenta ștampilei”.

Solicitarea unor formulare naționale atipice de la instituțiile respondente străine limitează capacitatea entităților din Republica Moldova de a oferi servicii de corespondență (conturi LORO) și le afectează competitivitatea. Pentru a evita acest efect, propunem completarea pct. 20 cu următoarea prevedere:

„Se consideră îndeplinite cerințele de cunoaștere și documentare a instituției partenere prevăzute la pct. 20 și în Anexele nr. 1 și nr. 2 în cazul în care entitatea obține chestionarul standardizat la nivel internațional elaborat de Grupul Wolfsberg (Wolfsberg Group Correspondent Banking Due Diligence Questionnaire – CBDDQ) sau documentația

standardizată disponibilă prin intermediul platformelor internaționale consacrate (precum SWIFT KYC Registry).”

IV. Cu referire la Recomandările privind politicile, controalele interne și procedurile entității.

1. Solicităm excluderea pct. 56, or, legislația europeană aplicabilă anumitor instituții financiare prevede evaluarea reputației, integrității, competenței și experienței profesionale a membrilor organelor de conducere și a persoanelor care dețin funcții-cheie. Aceste reglementări nu stabilesc însă, ca obligație generală aplicabilă tuturor angajaților, colectarea integrală a informațiilor enumerate la pct. 56 lit. a)–h). Legalitatea și proporționalitatea colectării fiecărei categorii de date trebuie analizate separat, inclusiv prin prisma legislației privind protecția datelor cu caracter personal.

Orientările EBA susțin principiul verificării integrității, competenței și experienței persoanelor relevante pentru buna guvernanță și controlul riscurilor AML/CFT. Ele nu reprezintă însă un precedent european direct pentru obligarea fiecărui angajat să declare întregul istoric de domiciliu, salariile anterioare, motivele plecării de la locurile de muncă și toate celelalte informații prevăzute la pct. 56.

Operatorii economici parte a sistemului financiar bazat pe un sistem de guvernanță fiabil și adecvat urmăresc în permanență obiectivul de selectare și angajare doar a personalului calificat, integru și care se conduce de principiile codurilor de conduită.

Aferent acestui pct. atragem atenția asupra unor prevederi care în coroborare cu prevederile Legii 195/2024 privind protecția datelor cu caracter personal ar duce la încălcarea principiilor de prelucrare a datelor și anume:

Conform prevederilor art. 57 al Codului muncii, sunt prevăzute expres care sunt documentele care se prezintă la încheierea contractului individual de muncă:

(1) La încheierea contractului individual de muncă, persoana care se angajează prezintă angajatorului următoarele documente:

a) actul de identitate;

b) diploma de studii, certificatul de calificare ce confirmă pregătirea specială – pentru profesiile care cer cunoștințe sau calități speciale;

c) certificatul medical, în cazurile prevăzute de legislația în vigoare;

d) declarația pe propria răspundere cu privire la faptul că, pe durata activității la locurile de muncă precedente, nu a încălcat prevederile art. 6 alin. (2) din Legea nr. 325 din 23 decembrie 2013 privind evaluarea integrității instituționale, cu excepția cazurilor când persoana se încadrează în câmpul muncii pentru prima dată;

e) documentele prevăzute la art. 326¹², în cazul funcțiilor ce implică contact regulat cu copiii.

De-asemenea alin. (2) stabilește:

Se interzice angajatorilor să ceară de la persoanele care se angajează alte documente decât cele prevăzute la alin.(1), precum și de alte acte legislative.

Astfel, ținând cont de clasificarea actelor normative reglementată prin Legea 100/2017 cu privire la actele normative, prezentul act conținând recomandări nu ar avea caracterul unui act normativ mai cu seamă a unui act legislativ, ca urmare entitățile raportoare prin colectarea informațiilor măsurilor de cunoaștere a angajatului prevăzute la pct. 56 al Proiectului, ar prelucra aceste date contrar principiului legalității prelucrării datelor ceea ce ar putea atrage după sine aplicarea sancțiunilor prevăzute de Legea 195/2024.

De-asemenea, prevederile Legii 195/2024 sunt foarte restrictive în privința prelucrării datelor cu caracter personal referitoare la condamnări penale și infracțiuni care sunt considerate date cu caracter personal speciale (sensibile) și care pot fi prelucrate numai sub controlul unei autorități publice sau atunci când prelucrarea este autorizată de actele normative care prevăd garanții adecvate pentru drepturile și libertățile persoanelor vizate.

Menținerea necesității colectării datelor despre antecedentele penale care poate fi confirmate doar prin cazierul judiciar emis de Ministerul Afacerilor Interne, la fel ar constitui o colectare neconformă prevederilor Legii 125/2024.

În privința obținerii informațiilor privind salariile anterior obținute, conform prevederilor art. 128, alin. (3) Codul Muncii salariul este confidențial și garantat iar încălcarea acestei reguli ar atrage obligarea salariatului la repararea prejudiciului cauzat.

IV. Dispoziții finale și necesitatea unei perioade de tranziție (pct. 3 din proiectul HCE)

Potrivit pct. 3 din proiectul Hotărârii Comitetului Executiv, aceasta „*intră în vigoare la data adoptării*”.

Având în vedere complexitatea măsurilor recomandate care implică revizuirea metodologiilor interne de evaluare a riscului inerent și rezidual, dezvoltarea și testarea noilor parametri și indicatori statistici în sistemele informatice, ajustarea procedurilor interne și instruirea personalului, intrarea în vigoare la data adoptării nu oferă timpul fizic necesar pentru conformarea tehnică și operațională.

În practica autorităților europene (de exemplu la emiterea ghidurilor EBA), se acordă o perioadă de tranziție de la publicare până la intrarea în vigoare efectivă. În acest sens, **solicităm respectuos modificarea pct. 3 din proiectul Hotărârii, astfel încât aceasta să intre în vigoare la expirarea unui termen de 12 luni de la data publicării** (sau corelat cu data intrării în vigoare a noii Legi privind prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului). Propunem, de asemenea, precizarea faptului că, în perioada de tranziție, evaluarea conformității în cadrul controalelor de supraveghere nu se raportează la noile așteptări metodologice.

În concluzie, AmCham Moldova susține obiectivele proiectului și consideră important ca aplicarea Recomandărilor să asigure un echilibru adecvat între eficiența măsurilor de prevenire și combatere a spălării banilor și finanțării terorismului și sarcinile de conformitate impuse entităților raportoare. În acest sens, solicităm examinarea propunerilor formulate și

ajustarea proiectului în vederea asigurării clarității, proporționalității și predictibilității aplicării acestuia, cu respectarea caracterului orientativ al Recomandărilor și a posibilității entităților de a utiliza măsuri și metodologii proprii, adecvate profilului lor de risc și specificului activității desfășurate, cu condiția respectării cerințelor legale aplicabile.

Complementar, solicităm respectuos organizarea unei ședințe tehnice cu reprezentanții Băncii Naționale a Moldovei, în vederea discutării propunerilor formulate și clarificării aspectelor ce țin de aplicarea practică a Recomandărilor. Considerăm că această discuție va contribui la identificarea unor soluții echilibrate și proporționale, care să asigure atingerea obiectivelor urmărite de proiect, ținând cont de specificul activității și profilul de risc al diferitelor categorii de entități raportoare.

AmCham Moldova își exprimă disponibilitatea de a continua dialogul cu Banca Națională a Moldovei în vederea identificării celor mai adecvate soluții pentru atingerea obiectivelor urmărite de proiect.

Cu respect,

Mila Malairău

Director Executiv

Camera de Comerț Americană din Moldova